

Előfizetési árak:
 Egész évre 10.— forint
 Félévre 5.— „
 Negyedévre 2.50 „
 Egy hónapra 1.— „
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
 aap, vasárnap kivé-
 telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:**
 Főpíacz, a város-
 házszal szomban.

Hirdetések:
 Egy hasáboz petti
 soronkint 6 krajvát
 számítatnak.

Károly király.

— Szept. 24.

Alig távozott el Vilmos császár tőlünk, magával vive nemzetünk szívét, a közmondásos magyar hálás szeretetet: ismét királylátogatás áll a küszöbünkön. Pár nap multán a román király látogat el hozzánk a királyasszonyal. Budavára Mohács óta most foglalja vissza először teljes méltóságát; a magyar király is háromszázhetvenegy év után most ragyogtatja először teljes fényében Szent István koronáját. Ebben a nagy nemzeti ünneppen, a mihez fogható az utolsó háromszáz év alatt egyet sem ültünk: a Hohenzollern-dinasztia az, a mely részt követel magának, a mely teljes szívből örvend az örvendőzőkkel.

Szó sincs róla, hogy a román királyt és poétalelkű feleségét ne fogadnók épp oly lelkesen, olyan ünnepi módon, ahogyan fogadtuk és vendégeltük a német császárt. Erre nemcsak a szomszédság, a barátságos viszony, a hármasszövetség kötelez; de még inkább az, hogy most módunk és alkalmunk van egy halom balvélekedést eloszlatni, egy halom méltatlan vádat és ocsmány rágalmat megsemmisíteni.

A román királyi pár látogatása

alkalmat ad rá: megmutatnunk, hogy mi sem fajban, sem törekvésekben nem vagyunk a románok ellenségei, hogy mi örvendünk előhaladásunknak, hogy nekünk gyarapodásunk, hatalmasodásunk csak hasznunkra válhatik, részben az érdekek közössége, még inkább geográfiai helyzetünk miatt.

Nálunk a dákoromanizmus Romániára támaszkodik, onnan vár segédelmet, onnan vár szabadulást a váltig láthatatlan, de örökösen hánytorgatott magyar barbarizmus alól. Azt kell demonstrálnunk, hogy mi a román állammal, a román fajjal szimpatizálunk, hogy tudjuk érdekeink közös voltát, s hogy készek vagyunk a jószomszédság, a testvéries viszony föntartására és ápolására még áldozatok árán is. Ámde áldozatkészségünk nem prejudikálhat fajunknak és államiségünknek. Szent István koronája területén nincs más politikai nemzet a magyaron kívül. Mi nem bántjuk a román fajt sem faji mivoltában, sem kulturájában, sem lelkiismeretében. Ez a liberálisunk azonban kötelezi a román legalább is annyira, hogy hü fia legyen a magyar hazának, hogy ne ápoljon szeparatiztikus törekvéseket, hogy ne várjon üdvöt és boldogulást kívülről; mert az úgy is haszontalan és káros álmodozás volna.

Ha a szomszédos román állammal s a nekünk nem idegen román társadalommal állandó kapcsolatokat találunk: úgy a nemzeti törekvések elveszítik a talajt, úgy előbb-utóbb maguktól megszűnnek. Romániának még nagyobb érdeke, égetőbb szüksége, mint nekünk: hogy a román és a magyar megismerje egymást, összevetett vállal egymás oldalán harcoljon s ne egymást rontsa okkal-oktalanul. Mind a kettő kis faj és meglehetősen rokontalan. Mind a kettő a százados vérkeresztség tüzeiben nőtt és gyarapodott. Századokon keresztül egymás oldalán állva, vetettek gátat a mozlim áradatnak.

A román királyi pár látogatása adja meg az alkalmatosságot, hogy a barátság és a testvériség útjára lépünk. A románok királya és királyasszonya nemcsak a magyar király, de a magyar nemzetszive- sen látott, kedves vendégei is.

— II. Vilmos német császár pohárfel-
köszöntője a magyar nemzet önállóságát, függetlenségét — írja a *Pesti Hirlap* — olykép hangsúlyozza, hogy annál kifejezőbbben már el sem képzelhetni. Az udvari diszlakomán jelenlevők közül azonban már ketten is azt közölték velünk, hogy II. Vilmos német császár és porosz király még nagyobb hangsúlyozással eselekedte azt, semmint a hirlapok közölték, mert

TÁRGZA.

Regény.

Ez, a melyben most lakom: regényes ház, Mert vannak tragédiás házak is itt a nagy városban. Ösmerek azok közül is egyet-kettőt már. Vörösre vagy sárgára festett, kopadozó, ódon, örökké lármás épületek azok, alacsony, sötét kapualjjal, tekergő, szűk feljáróval. A kapu alól jobbra is, balra is — három-négy lépcsőnyi magasságban — keskeny és alacsony ajtók nyílnak. A házmester... azaz, hogy itt házmester nem igen szokott lenni, csak házmesterné, rendesen valami kövér tót asszony, a vezéné csak annyiban különbözik tőle, hogy ösztövérebb, rongyosabb és gyakrabban leiszsa magát pálinkával. De elég; ezekkel most nincs dolgom.

Ez a ház, a mi házuk, egészen más Modern, kényelmes és csendes. Hatalmas művésziesen faragott tölgyfakapuvál — a kapu alól egyáltalán nem nyílik ajtó — tágas, világos lépcsőházzal, széles, szeliden emelkedő lépcsőzettel.

A házmester igen jóra való és tisztességtudó fiatal ember, a ki illedelmesen „jóestét” köszön az embernek, ha véletlenül hajnali négy óraker bandukol is haza s megnagyságosurazza.

Ez hát nem kerül a rendőri hírek rovatába, mert itt nem iszik marólugot és nem ugrik le az emelről senki, a nyakát se metszi el pár garasért senkinek; szóval itt nem játszódik le soha nyomornak bűnnek, megrázó tragédiája, mikről naponként olvashatott az újságokban.

Itt csak regények lappanganak; mindjárt gondoltam én, mikor ide huzelkedtem, s ime, látom, igazam volt. Kettőről tudok idáig. Egyik az első emeleten a tizenkettesben, a másik itt fenn a tizenhetes ajtó alatt, mindjárt az én szomszédságomban. Ez itt eszöndes melabus regény; gondoltam, a másik is ilyen, ámde az még nem áll tisztán előttem.

A jobbik szomszédságomban, tizenötödik szám alatt a bárók laknak. Az ő ajtajukon jelent meg először — vagy egy héttel ezelőtt — az a bizonyos kis nyári ezédula:

Két hónapra elutazva
 Levelek: Iglófüredre
 küldendők!

Azután szép sorjában kiragasztották a többiek is, mind az egész második emelet. Csak ketten maradtunk itt: én

és a tizenhetes szomszédom, a zongorás-kisasszony.

Ugye önök sejtik is már, hogy a zongorás kisasszony regénye következik már? Igen az. A másikra az első emeletre; kérem, várjanak még egy kissé; az elsőemelet még zajos, a tanácsosék is itthon vannak meg a fiskálisék is. Majd elmennek s akkor egy eszöndes, langy juliusi estén meglessük azt is.

A zongorás-kisasszony — nagyszasszony is lehetne már; úgy hatvan felé jár. Ó örül a nyárnak, igen örül és nem panaszkodik soha a nagy hőség ellen. Szemmelláthatólag nyájasabb, derültebb most, mint idáig volt. A eseléség, ez a szemtelen „Gesindel” — mert a kisasszony bölesője nem a Tisza partján ringott — nem sug össze most a háta mögött és nem vigyorog a szemébe. Bátran kiülhet a folyosóra, az ablaka elé, a nyári napra. Ah, az az édes, meleg nyári nap... de jó... de jó...

Es a boldogsága mégsem teljes; én állok utjában, igazán sajnálom. El kellett volna, hogy utazzam én is Igló, Tátra-vagy Balatonfüredre, vagy akárhova, csak vitt volna az ördög, hogy egyedül, egyedül lehetne az egész második emeleten. En rám is gyanakszik — ablakom épen az ő ajtajára néz, — hogy mikor

pohárköszöntőjének közepén *nem* azt mondotta, hogy: „.....Magyarországot besorozta egyenlő joggal a nagy kulturnépek közé”, hanem ennél *többet* mondott: „.....besorozta egyenlő joggal a nagy kulturnépek *államai* közé.” II. Vilmos német császár kitünő szónok; s így már eme tulajdonsága miatt sem mondhatta Magyarországról, hogy azt a népek közé sorolja: mert országot logikailag csupán országok és államok közé lehet sorolni. Ámde II. Vilmos német császár pohárköszöntőjének eme nagyjelentőségű kifejezése által „urbi et orbe” nyilvánosan hirdette, hogy a magyar nemzet nemcsak egyenlő joggal sorakozik a kulturnemzetek közé (ilyenek a lengyel, a cseh, a finn, a horvát és a szlovén is; ámde azok nem alkotnak önálló, független nemzeti államot), hanem önálló, független nemzeti államot is alkot. Magyarországot.

A székes főváros tanácsa azzal a szép tervvel foglalkozik, hogy Vilmos császár beszéde valamely alkalmas formában megörökíttessék. A történetíró már följegyezte, örökítse meg azt a költő és a művész. Lássuk az ország legjelesebb festőjétől a királyi terem pompáját lefestve Ferencz József királyt és Vilmos császárt együtt, a szónokot, a mint beszél, a hatást a fényes társaságra, a történeti arcképeket, a kik jelen voltak és hallották. Az új királyi palota vagy a Nemzeti Múzeum őrizze ezt a képet, melyet a jelenkor mint becses ereklyét hagyjon az utókornak emlékül. Arany keretén olvasható legyen Vilmos német császár beszéde a magyarokhoz, az ő dicsőségére a jövőben magyar nemzetek előtt. Záloga Poroszország és Magyarország barátságának.

reggelenként kócos, borzas fővel, évtizedes kopott neglizsájában mozdóvízért megy a vízvezetékhez, hogy akkor én is csak kinevetem. Pedig ha tudná, hogy milyen szürke, nehéz melancholia ül ilyenkor mindig a szívemre.

Hanem rajta vagyok, hogy még ilyen gyanúra se igen adjak okot Elisabeth kisasszonynak. Pedig hejh, ha csak egy esepnyi rossz indulat volna bennem: elrabolt édes álmaimért — ebéd után néhanéha egy kicsit szundítani szeretnék. Elisabeth kisasszony azonban ilyenkor zongorázni szeret — de bosszút állhatnék most!

Nem teszem. Reggel elmegyek hazulról s ha már nincs egyéb dolog, esatangolok az utcán úgy éjjeltájig s csak akkor vetődöm haza. Ilyenkor a kis asszony szobája már sötét, esőndes. Én azzal a boldogító tudattal hajtom fejem álmra, hogy egy napra ismét boldoggá tettem szegényt; egyedül volt egész nap, egyes-egyedül az egész második emeleten, nem nevette ki senki, nem gyanakodott senkire.

Am tegnap véletlenül úgy esett, hogy mégis korábban hazamentem; az esti félhomályban, mielőtt a gázlámpákat meggyújtották volna. Elisabeth otthon volt, de nem vett észre. Kissé fáradt voltam s valami motoszkált a fejemben: pár csengő rim, néhány homályos strófa. Nem gyújtottam lámpát, oly édes ilyenkor a diszkrét félhomály; ablakomhoz ültem s kibámultam a csillagos égbe....

Az osztrák parlament megnyitása.

— Viharos botrányok. —

— szept. 24.

Az újra egybehívott osztrák képviselőház tegnap tartotta meg első ülését. A mint a legutóbbi ülészak is botrányral végződött, azonképpen ez az ülészak is botrányral kezdődött. Midőn *Badeni* gróf többi miniszter-társával a Házban megjelent, hogy a császári üzenetet tudassa, mindjárt az első mondatnál kellemetlenség érte, *Schönerer* azt kiáltotta közbe.

— Hoch a német egység megalapítója!

Az ellenzék frenetikus tapsal fogadta ezt a közbekiáltást, a mely *Badeni* annyira zavarba hozta, hogy néhány másodpercig nem tudta beszédét folytatni, de azután visszanyerte hidegvérét s folytatta a képviselőház megnyitására vonatkozó közléseit. Aztán felszólította *Zurkán* képviselőt, hogy a korelnökséget vállalja el.

Zurkán, egy agg görög pápa fölment az elnöki emelvényre és hosszabb beszédet mondott, hogy a sivar és időrabló nemzetiségi viszálykodást tegyék félre. Ezekre a szavakra a baloldalon *viharos habota* támadt s ez a jelenet ismétlődött, a mikor *Zurkán* arra kérte a képviselőket, hogy a harci buzogányt ássák el és alapítsák meg Isten békéjét. *Zurkán* beszédét a császárra mondott háromszoros *Hoch*-al végezte, a melyet az egész Ház ismételt. A *Schönerer* pártiak is annyiban respektálták ezt a lojális tüntetést, hogy ők is fölállottak.

A harmadik *Hoch* után fölemelkedett *Schönerer* és azt kiáltotta:

— Es a nemzetnek is *Hoch*!

A német baloldal ezt a *Hoch*-ot is háromszor ismételte. Azután újra megszólalt *Schönerer*:

— *Badeni* pedig és minden *polyák* *veszsen*!

Ugy látszik, hogy a németek ezt az antrét betanulták.

A eselédlepesőn töpörödött fehérszakállas kis emberke jött fel, s benyitott egyenesen a kisasszonyhoz. Pár perc múlva szakadozott nádszék tolokodott ki felé az ajtón, utána a kis kecskeszakállas jövevény, még egy szék, ezután meg Elisabeth. Leültek a folyosón szépen gyantlanul egymás mellé.

— Akkor is ilyen gyönyörű nyári est volt, emlékszik Liza?

— Ah!... nem ilyen, nem edesebb langyosabb, a csillagok fényesebben ragyogtak s az én nevem *Lizette* volt, kis *Lizette*, édes *Lizette*.

— Az ám, ugy: langyosabb... fényesebben... kis *Lizette*, édes *Lizette*... és én is fiatal voltam, apró, vézna legény igaz, de egészséges és fiatal.

— És szerelmes.

— És bolond.

— Mind a ketten azok voltunk, *Agoston*; de hát mikor voltak okosok a fiatalok és a szerelmesek?

— A szentimrei parkban ültünk a vén platán alatt összesimulva, szerelmesen...

— És néztük az égen ragyogó csillagokat és kiválasztottunk egyet, a legszébbiket s elneveztük „a mi osillagunk”-nak.

— Puha, meleg kis kaesójával az én csinos kezemet simogatta és beszélgettünk a jövőről. Hogy ha majd kitelik az időnk *Szentimreyeknél*, *magának* is lesz egy kis megtakarított pénzecskeje, nekem is — fölme gyünk a fővárosba, fészket rakunk ott valahol, piczi puha,

Dobjátok ki *Badeni*! felkiáltások után összeszámolták a szavazatokat s a korelnök kihirdette, hogy a képviselőház *Cathrein* választotta meg elnökévé. — *Cathrein* fölme gy az elnöki emelvényre, hogy elfoglalja az elnöki széket, de a baloldal *nem engedi szóhoz jutni*. *Schönerer* és hivei folyton azt ordítják feléje:

— *Nyomorult! Aruló! Cseh-tiroli* *dédunokaid* is szégyelni fogják magukat! A vadabb *Schönerer* pártiak még a föléket is kiáltották.

— *Gazság! Arulás! Hitványság!*

Chatrein elmondta székfoglaló beszédét, a melyet azonban csak a körülötte állók hallottak; a németek oly féktelen lármát csaptak, hogy még a kormány pártiak tapsát sem lehetett hallani.

Az elnök kettőfél órakor az alelnökök választását rendelte el. De ez is nem kisebb zaj, láрма között ment végbe.

Az olaszok közvetítése.

A miniszterelnök még az utóbbi napokban is, de különösen tegnap hosszabb ideig konferált az olasz klub több tagjával s *Malfatti* bárót azzal a küldetéssel bizta meg, hogy a német párt tagjaival lépjen érintkezésbe s bizalmasan tanácskozzék velük.

1. az első alelnöki szék átengedése,
2. a nyelvtörvénynek azonnali tárgyalásához való hozzájárulás,

3. és e törvénynek a cseh tartománygyűlés elé való hozatala tárgyában.

A német képviselők azonban nem bocsátkoztak tárgyalásokba s kijelentették, hogy a tárgyalások megindításának első feltétele: a *nyelvrendelétnek feltétlen visszavonása*.

Badeni gróf a jobboldali pártok vezetőivel is konferált. Hir szerint a helyzet tisztázása nem sikerül neki, sőt az által, hogy a lengyel klubban is szakadás állt be, a helyzet még jobban komplikálódott.

A delegációk megválasztása nem fog nagyobb akadályokba ütközni, de hogy mi lesz azután, az ma még beláthatatlan.

rejtett fészket... Nappal dolgozunk, mert ott bizonyosan sokan tanulják a zongorát s a francia nyelvet, alkonyatkor hazaröppenünk, mint a gerlek s turbékolunk esőkolódzunk...

— De szép is lett volna így, oh, de szép.

— Maga volt a hibás *Eliz*!

— Maga, *Agoston*! Mért hozakodott elő *Andor* gróffal?

— Azt mondtam, hogy üres fejú, léha ficzkó, a ki sohasem viszi tovább a lovak és a fehérnép ismereténél. Igazam volt.

— Én meg azt feleltem: de szemrevaló csinos fiú! Csak ennyit, *Agoston* meri-e tagadni? Egy szóval se többet. Hát én nem az igazságot mondtam-e? Hát érdemes volt-e azért fölgráni s egy tapintatlan, durva szóval örökre szétszakítani azt a drága aranyszálat, mely a sziveinket összekötötte? Szegény szívem, ha rágon-dolok, most is sajog bele...

— Az enyém is *Eliz*, az enyém is.

Odabent a kisasszony nagy fali órája féltizenkettőt ütött; *Agoston* mester föl-kelt s miután megigérte, hogy holnap el fog jönni, ajánlta magát és távozott.

— Au revoir. — Bucsuzott halkan *Eliz* s a vasrácshoz támaszkodva nézett a távozó után.

Én szép esőndesen behajtottam ab-lakom.

Lamperth Géza.

Gazdasági épületek a város birtokain.

Debreczen, szept. 24.

A városi közgyűlésen nem egyszer szóba került már a haszonbéres földeknek gazdasági épületekkel felszerelése s így módon jobb kihasználása. De amiatt, hogy a házi pénztárnak mindig előbbvaló kiadásai voltak, a jó szándék soha nem jutott a tettek mezejére. Most **Abrahám László** t.főügyész igen praktikus módját eszelte ki annak, mimódon lehetne legkönnyebben segíteni ezen az immár égető kérdésen a házi pénztár megterhelhetése nélkül. A gazdasági bizottság elé tehát tegnap a következő figyelemreméltó indítványt terjesztette:

Tekintetes bizottság!

Jól ismert dolog a tek. Bizottság előtt, hogy a városi haszonbérlemények épületekkel vagy éppen nem vagy csak hiányosan vannak ellátva, aminek azon szomorú következménye van és itt-ott már ijesztően jelentkezik, hogy a hasznosítás nem megfelelő s jövedelmezőségben időről időre csökkenni fognak.

A szükséges épületekről való gondoskodást a házipénztárnak egyéb szükségletei mindig háttérbe szorítottak; ez idő szerint pedig épen kivihetetlennek látszik, hogy épületek megváltására s újak létesítésére a rendes költségvetésben nagyobb összeg előirányoztassék.

Pedig gazdasági épületekről gondoskodnunk kell elmulthatatlanul, ha csak haszonbérleményeink jövőjét kockáztatni nem akarjuk.

S mivel a költségvetés keretén belül erről alig áll módunkban gondoskodni: rendkívül eszökhöz kell folyamodnunk és én bátor vagyok

Indítványozni:

mondja ki a gazdasági bizottság, miszerint szükségét látja a városi haszonbérlemények megfelelő épületekkel ellátásának s e célból kölcsön kívánja venni a házi pénztártól a szováti, sámsoni és savóskuti összesen **80850** frt értékű *regale megváltási kötvényeket* s azokat devineulátatni óhajtja, hogy az ezen uton nyerendő összegből a gazdasági épületek fokozatosan létesíttessenek; az alkalmasak a haszonbérlektől átvéttessenek, hogy így olyan haszonbérlektől is verseny ezhessenek a városi földek haszonbérbe vevése iránt, akiknek azon a földeken nincsenek épületeik, vagy a kik nem szomszéd birtokosok.

Mivel pedig ezen regale kötvények a városnak törzsvagyonát képezik: az azok után járó $4\frac{1}{2}\%$ kamat és törlesztés fejében $1\frac{1}{2}\%$ kirovandó lenne az épületekkel felszerelendő haszonbéres birtokokra oly módon, hogy ezen összesen 6% járandóság a haszonbéri összegben felül mindaddig szedetnék a haszonbérlemények után, míg a kölcsönvett **80850** frt amortizáltatnék illetve a házi pénztárnak megtérítették.

Ha a haszonbér-tárgyak jó és célszerű épületekkel elláttatnának: mindenik haszonbérle szívesen felülfizetné a bekerülési ár 6% -től kamat és tőketörlesztés ezimén.

Az eljárás is igen egyszerű lenne; mert új haszonbérleményeknél már az árverési feltételekben kitüntetve lenne a felülfizetendő összeg. Kiadás alá nem kerülő olyan haszonbérleményeknél, melyek lejárata előtt is elláttatnának épületekkel: egyezség útján lehetne biztosítani a megfelelő összeget, megegyezés hiányában pedig bevértatnék a lejárata.

Kérem indítványomat megfelelő módon tárgyalni s a tek. Bizottsági közgyűlésnek elfogadásra ajánlani.
Debreczen, 1897. szept. 23.

Tisztelettel

Abrahám László
t. főügyész

A bizottság az 1898 évi költségvetést tárgyalván épen, amelyben a főszámvévő a rendkívüliek rovatába már fölvetett **20000** frtot gazdasági épületek előállítására, — a fentebbi indítványt egyhangulag és örömmel fogadta el s azt a legmelegebben pártolva ajánlja a közgyűlésnek is elfogadásra.

Tanügy.

* **A nevelés apostola** nem kis jelentőségű tisztere vállalkozik a magyar Svájcz új szülöttje a „Magyar Pestalozzi.” Ez mint a gyakorlati nevelés heti közlönye évi **4** frt előfizetési díj mellett legközelebb Havas Gyula dr. kir. tanfelügyelő szerkesztésében Kolozsvárott fog megjelenni. Új irányt képviselve érzékeny hiány pótlására hivatott. Mert az lesz a fontos és üdvös feladata, hogy a gyakorlati nevelés elveit s ezek alkalmazása módját ismeresse tudományos alapon, de a laikus közönség igényeihez mérten. E végből a legelőkelőbb szakértők támogatják. — Ezért a legmelegebben ajánlhatjuk a szülők és tanítóink pártoló figyelmébe annyival inkább, mert a lap a nevelés kérdéseivel szakszerűen foglalkozó tanítói egyesületeknek hü képét óhajtja visszatükrözni. — Általános rokonszenvet, erkölcsi és anyagi pártolást érdemel.

Irodalom — Művészet.

* **Pályadíj zeneművekre.** A pécsi hirneves dalárda a magyar dalkultúra fejlesztésére igen üdvös lépést tett, midőn a Debreczeni dalegylet példáján buzdulva pályadíjakat tűzött ki, magyar münégyesre (200 korona) és magyar népdal egyvelegre (150 és 100 korona.) Pályázati határidő okt. 15.

* **Párisi divat.** Minél több festői, drágát, szépet, sajtyszerűt karol föl a divat, öltözködni bizonyos tekintetben annál nehezebb, mint azt a hölgyek nagyon jól tudják, mert a divat ilyen korszakaiban két veszély van; az egyik az, hogy tulságos sokat kell költeniök, a másik pedig, hogy ruházatuk nem lesz mindenben izléses, vagy legalább is az excentricitásba csap. A magyar hölgyközönségnek meg van az a szerencséje, hogy most, mikor a divat megint éppen a fönt említett sajtóságokat tünteti föl, olyan utmutatót nyernek a „Párisi Divat” cz. lapban, a melynek segítségével mind a két veszély elkerülhető. A párisi és londoni nagy szabócégek mintaruháiról rögtön pontos rajzok és fényképek készülnek, s a Párisi Divat azután ezeket mutatja be. De nem csak ábrákat ad róluk, hanem pontos szabásrajzokat is közöl; ezikkeiben megmagyarázza a legszebb ruhák készítmódjait is úgy, hogy a hölgyek maguk is elkészíthetik. Tanu reá a Párisi Divat számtalan olvasója, kik a vidéken lakva is úgy öltözködnék, mint egy párisi modellalak, pedig ruháikat mind e lap után készítik maguk. Kézimunka-iv szintén a legszebb és legújabb dolgokat mutatja be s hogy a ruhákhoz vagy a kézimunkákhoz való anyagokat a vidéki hölgyek Budapestről a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban kapják, miben a szerkesztőség van segítségére az olvasóknak. Regénymelléklete illusztrált regényeket, rövidebb elbeszéléseket közöl; a divat- és kézimunka-iv ezikkei pedig nem

hagyják figyelmen kívül a ruházat, ruhadisztítés, kozmetika, butorzat, müipar, lakásberendezés, háztartás, konyha egy fontosabb kérdését sem, úgy hogy a Párisi Divat mindazoknak, kik csak rövid időn át is olvasói határozottan nélkülözhetlen tanácsadóvá válik. A „Párisi Divat” előfizetési ára egy negyedévre **2** frt. A „Pesti Hirlap” politikai napilappal együtt egy negyedévre **4** frt **50** kr.

A debreczeni egyházmegye közgyűlése.

Debreczen, szept. 24.

Ma tartotta őszi rendes közgyűlését a debreczeni ev. ref. egyházmegye Debreczenben a konzistoriális ház tanácstermében. Az elnöki széket **Dávidházy János** esperes és **Nadányi Miklós** e. m. gondnok foglalták el. A szép számmal jelenvolt közgyűlési tagok közül felemlítjük **Szóll Farkas** kir. táblai tanácselnök, **Szunyogh Szaboles**, **Bernáth István**, **Nagy Ferencz**, **Fráter Barna** világi tanácsbírákat, **Némethy Lajos**, **Kiss Albert**, **Szele György**, **Gyulay László** lelkész tanácsbírákat.

A közgyűlést **Dávidházy Imre** buzgó innával nyitotta meg. Majd a tagok igazolása s az időközi változások bejelentése után előterjesztette terjedelmes jelentését az egyházlátogatások alatt szerzett tapasztalatokról. Az egyházmegye valláserkölcsei életéről azt mondja, hogy az nem dicsérendőbb más gyülekezetek életénél, de nem is áll hátrább. Az isteni tisztelet a régi rend szerint mindenütt megtartatnak; biblia magyarázatok is rendszeren szokásban vannak minden gyülekezetben Danesházát és Péterszeget kivéve. Az urvacsorával élők száma nem fogyott. Az önkéntes adományok hosszú sorozata szól amellet, hogy az egyházias buzgóság nem apadt még ki az egyháztagok szívéből. Az urasztalára egyes jeltévők adják a bort és kenyeret; némely helyen ur asztali felszereléseket ajándékoztak Isten dicsőségére. Pénzbeli adományok elég gyakoriak. Így Bárádon **260**, Bajomban **551**, Debreczenben **1329**, Derecskén **92**, Esztáron **240**, Gáborjánban **616**, Henczidán **95**, Kabán **240**, Konyáron **18**, H.-Pályiban **30**, M.-Péresen **1052**, Péterszezen **22**, Pocsajon **85**, Rábén **22**, Sámsonban **5**, Szerepen **20**, Tepén **55**, Tordán **193**, Udvariban **60**, B.-Ujfaluban **680**, Józsán **53**, összesen **6842** frt önkéntes adomány folyt be.

Egyik-másik egyházban aránylag elszomorítóan nagy az olyan házassulók száma, akik mellőzik az egyházi esketést. Kabán **67**-ből **21**, Udvariban **23**-ből **7**, B.-Ujfaluban **56**-ból **18** (egy épen presbiter volt) Derecskén **60**-ből **6**, Bagoson **12**-ből, Danesházán **5**-ből, M.-Pályiban **15**-ből, Vértesen **21**-ből egy-egy pár nem kérte házasság kötésénél az egyház közreműködését. Bajomban **3**, Bakonszezen, Konyáron, H.-Pályiban **1—1** ilyen eset fordult elő.

A többi egyházakban a házassulók valamennyien megesküdték egyháziilag is. Debreczen — ami pedig igen érdekes volna — nem adott erről jelentést.

A vadházasságok száma nem kevés. A népesebb gyülekezetekben azonban nem lehet őket kellőleg ellenőrizni. **15** kisebb gyülekezetből **78** vadházasságban élő párt jelentettek.

A nazarénusok és baptisták szektája újabb időben már nem terjed. Sámsonban az elszakadtak újra visszakiváncsoznak a hűtlenül elhagyott gyülekezetbe. Tepét is sikertelenül vették ostrom alá a derecskei és b.-ujfalui baptisták.

A gondnoki számadások szerint **25** egyházban a maradvány **12853** frt és **945** mm. termény; a kiadás két egyházban

haladta meg a bevételt 2482 frttal. Tizenhét egyházban tőkepénzek és alapítványok állása 162715 frt. Takarékos magtára 16 egyháznak van 4044 frt és 2917 mm. termény tőkével. Adósság 13 egyházat terhel, összesen 67675 frttal. Az egyházi adóhátralék 16 egyházban 17075 frtra rug; a debreczeni egyháznak pedig egymagában 62508 frt adóhátraléka van.

Építkezésre 9 egyházban tavaly 15512 frtot fordítottak. Több egyházban templomok és iskolák sürgős javítást vagy új építést igényelnek.

A jelentés végül az iskolákról és iskoláztatásról számol be. A kép, a mit erről rajzol, kielégítő s haladásra mutat.

A tudomásul vett esperesi jelentéssel kapcsolatban elhatározta a közgyűlés, hogy a lelkészek és presbiterek a házasság kötésekénél ébren örököljenek; a lelkészek a hét bármely napján eskesse nek, ha erre fölkéri őket; a lelkészek hassanak oda, hogy az egyházi hivatalnokok házasságkötésükénél az egyház áldását is igénybe vegyék; ha ezt nem teszik: *mondjanak* le, vagy ha vonakodnak lemondani: *alkalmaztassék velök szemben az egyházi fegyelem.*

Dr. Tüdös János e. m. világi aljegyző és Fráter Barna e. m. világi főjegyző nagymérvű elfoglaltságuk miatt e tisztükre lemondtak. Tüdös János eddigi buzgó működéséért jegyzőkönyvileg fejezte ki a gyűlés köszönetét s lemondását elfogadta; Fráter Barna hosszas kérésre lemondását visszavonta.

Az időségi tanács tagjaiul megválasztottak: *Nadányi Miklós, Fráter Barna, Széll Farkas, Szunyogh Szabolcs, Bernáth István.*

Az esperes tiszteletdíját 160 frtról 240-re emelték.

Elfogadták a lelkészi kar 5 pontból álló indítványát az iránt, hogy a belhivatalnokok gyermekeinek nevelése megkönnyíttessék.

Az egyházkerületet kérni fogják, hogy a Debr. Prot. Lapot, mely a kerület irány elveinek hű tolmácsolója, anyagi támogatásban részesítse.

Az e. m. tanügyi bizottságba a lemondott Némethy Lajos helyére *Mitrovics Gyulát* választották meg.

Közalapi segélyre elsősorban Péterszeget, azután Tépét, Jósát, Szerepet ajánlják.

A Nadányi családnak halás köszönetét fejezte ki az egyházmegye néhai Nadányi Gyula által a bakonszegi egyház javára tett 35000 és a tordai egyház javára tett 10000 frtos alapítványért.

Több más tárgy elintézése után a közgyűlést 1 órakor az elnökség bekezesztette.

S z i n h á z.

* *Komjáthné Z. Teréz* igazgatóné és kedvelt művészuonk is már két napja városunkban időzik, de mint sajnálattal értesülünk incognitóját gyengélkedése miatt kénytelen megőrizni, pedig még Nyiregyházán nagy feladat vár reá a „Marianna” cím szerepe. Szeretjük reményleni, hogy meghülésből eredő betegségéből csakhamar kifog épülni.

T á v i r a t o k.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

Az udvarias császár.

Budapest, szept. 24. Mint értesülök a német császár saját aláírású arcképét küldötte báró Dániel Ernőnének és gróf Szapáry Gézánének, akik őt a pártklubban tett látogatás alkalmából olyan szívélyesen fogadták és kalauzolták. Megemlítjük egyuttal, hogy Toldi László fő-

levéltáros azt indítványozta a tanács előtt hogy a német császár emlékére művészi kiviteli emlékérmek veressenek, melyből egy-egy nagy aranyból valót, a két uralkodónak fog a főváros örök emlékezet okából följajlanlani. Az eszme meglehetősen rokonszenves visszhangra talált.

A román királyi pár fogadtatása.

Budapest, szeptember 24. A főváros elhatározta, hogy a román királyi párt, mely kedden, 29-én érkezik Budapestre, ünnepélyesen és díszesen fogadta. E ezéla a már földszített utcákon csak azt kell sejteni, hogy az esőtől megrongált díszítéseket kijavítják, a német lobogók helyébe román lobogókat, a német czimerek helyébe román czimereket rakják. A román királyi pár bevonulási útja ugyanaz lesz, ami a német császáré volt. Eddig csupán annyi van megállapítva, hogy a román királyi pár megnézi az operaház díszelőadását; megtekinti az Akadémiát és az új országházat.

A király rosz kedve.

Budapest, szeptember 24. Egy könnyomatos arról pletykál, hogy a királynak miért volt olyan rosz kedve a német császár bevonulása előtt s azt állítja, hogy ezt jórészt az a sok katonai rendtelenség okozta, amit a király a kordonon észrevett. Ami azonban csak nagyon kevésbé valószínű. Sokkal hihetőbb, hogy az itt volt német rendőrök tették rosz kedvüvé a királyt, mert ezek olyan sok és nagy szociálista veszedelmet láttak Budapestben s attól annyira féltették a császárt, hogy amint mondják, 400 szociálistát utasítottak előzőleg ki s a bevonulás napján is erős lovascsapatokat tartottak készenlétben esetleges szociálista zavargások elfojtására. Ez tehette a királyt annyira idegessé, hogy a közönség azt hitte, hogy teljesen rosz kedvű.

A fiumei katasztrófa.

Fiume, szeptember 24. A magyar horvát tengerészeti társulat egyik igazgatója Velenczébe utazott, hogy a „Tyriát” lefoglaltassa. Polából ideérkezett a mentő hajó. Nyiró Gábor révkapitány azt mondta, hogy az alakítandó bizottság fogja megállapítani, hogy kit terhel felelősség az „Ika” katasztrófájáért. A büntetés lehet a kapitányi oklevél megsemmisítése, pénzbüntetés kirovása, amellet külön fog itélni a bíróság is. Az „Ika” roncsait már megtalálták néhány száz méternyi távolságban, attól a helytől a hol a katasztrófa történt.

Kis gazdák vetőmagva.

Nagy-Becskerek, szeptember 24. Torontól vármegye rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy a kiscgazdák számára szerzendő vetőmagra százötvenezer frtos kölcsönből tizenötezer métermázsza vetőmagvat szerez be, s azt a kiscgazdák között fogják szétosztani.

N A P I H I R E K.

T á j é k ö z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A Gönczy-egyesület „Ötthon”-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Mivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

— A költségvetés a gazdasági bizottságban.

Debreczen város jövő évi költségvetését tegnap délután tételenként letárgyalta a város gazdasági bizottsága. Jelen voltak az ülésen Vecsey Imre tanácsnok elnökle alatt, aki Király Gyulát helyettesítette, Ábrahám László tiszti főügyész, Szabó József főszámvevő, Kálmánchelyi Mór, Váczy János, Udvarhelyi Géza, Csáky János, Nagy Bálint, Szentessy János, Nagy Jakab, Jámbar Ferencz, Szalay István, Horváth István, Kéki Sándor, Keszei József, Jobbágy János, Polgári Sándor, Harsányi János és Szabó Kálmán jegyző. A bizottság tagjai élénken foglalkoztak az egyes bevételi és kiadási tételekkel, amelyekre Szabó József főszámvevő nyújtott magyarázatokat. E magyarázatoknak a veleje az, hogy a 210,000 forint hiány fedezésére kivetendő 44% pótdadó *elkerülhetlen*, mert a szükségletek nem engedik az előirányzott kiadások csökkentését. Sőt a pótdadó 50 1/2% lesz, mert a 44%-hoz jön még a 3 1/2% alamizsna váltság, 2% tűzbiztonsági váltság és 1% járda adó. Ennélfogva a bizottság, habár Szentessy János utasítani kívánta a főszámvevőt, hogy „*addig nyujtsa a takarót, amíg lehet*”, elhatározta, hogy a költségvetést változatlanul terjeszti a tanács elé. Azonban a kerületi egylet 27 hold területére nézve, miután az egylet működését beszüntette, kívánják, hogy e 27 hold a város javára ismét jövedelmezővé tétessék. Szentessy János szóba hozta azokat a fuvardíjakat, melyeket a mezőrendőrségi kapitány kiküldetéseknél kifizettet a felek által és kívánja, hogy miután ezeket az utakat a kiküldött tisztviselő a város fogatán teljesíti, a bevett fuvarberek vétessenek fel a költségvetésbe. A főszámvevő kijelentette, hogy ez irányban előterjesztést fog tenni a tanácsnak. Végül Ábrahám László főügyész terjesztette elő lapunk más helyén közölt életrevaló indítványát a haszonbérbe adott gazdaságokon emelendő gazdasági épületek tárgyában, melyet a bizottság általános helyesséssel fogadott.

— **A negyedik zászlóalj itthon.** Tegnap már jelentettük, hogy háziezredünk 4-dik zászlóalja okt. 3-án vasárnap délből érkezik vissza hosszas távolléte után. Mostárból, ahol legutóbb állomásczott. A zászlóalja — mint lapunk egy ottani régi barátja írja — f. hó 28-án hajnali 2 órakor indul haza, a következő tisztek vezetése alatt: Kádár, Jurák, Kurelec, Dorninger századosok, Fehér, Laky, Habacher, Hajnal, Titteldorf főhadnagyok, akik négy év előtt is, amidőn a zászlóaljat Boszniába vezényelék, már a zászlóaljnál szolgáltak. Fiaatalabb tisztek a zászlóaljnál: Gylek, Sima, Perpfler, Friebl, Überschwinger hadnagyok, továbbá Kronenfels főhadnagy, azonban időközben a bécsujhelyi katonai akadémiához tanárrá neveztetett ki. A zászlóalj parancsoka nemes Vogl Pál alezredes, akit két év előtt Pécsről léptettek elő a Temesvárra rendelt Tomljiesiovics Pál alezredes helyére. Érdekes, hogy a négy év előtti nagy manővert leszámítva tíz év óta nem volt ugyanazon állomáson az ezred.

törzsével s az ezred mind a négy zászlóalja utoljára 1895-ben Aradon volt együtt. Azóta a zászlóalj, melyeknek férőhelye nincs Debreczenben, a következő városokban állomásoztak: Nagyvárad, Arad, Temesvár, Cattaró, Ragoza, Cojnică, Boljanie, Plevlje, Metalka, Livno, Zára, Mostár.

— **A szatmári főispánság.** Szatmárról írják, hogy a szatmári főispáni széket, mely egy év óta üresen van, legközelebb betöltik. Főispánná az eddigi alispánt, Nagy Lászlót, fogják kinevezni.

— **Garam Jenő távozása.** Garam Jenő kir. táblai bíró, akit az igazságügyminiszter a kuriához kisegítő bírónak rendelt be, — holnap válik meg a debreczeni kir. táblától, amelynek kezdettől fogva egyik legkiválóbb munkáereje volt. Nagyszámu debreczeni ismerőseinek tiszteletét és szeretetét viszi magával az érdemes bíró a fővárosba.

— **Komlóssy Arthur szabadsága.** A Komlóssy család tegnapelőtt este nagy izgatottsággal várta egyik tagjának Komlóssy Arthur városi főjegyzőnek a sürgöny választát Fiuméből, aki az „Ika” nevű hajó elsüllyedése idejében Finnországban tartózkodott és Cierkvenicet is megtekintette. A válasz szerencsésen megérkezett, melyben a főjegyző tudatta, hogy a megrendítő katasztrófáról csak egy órával később értesült. A főjegyző megrövidítette szabadság idejét s már vasárnap haza érkezik. — A főjegyző szabadságidejének egy részét Rohieson töltötte. Közben meglátogatta Gráczt és Triesztet is. — Az Abbáziában üdülő dr. Kemény Mór miatt is nagy aggodalomban voltak itthon levő övéi, ismerősei. De ő is hamar megnyugtatta őket, hogy nem volt a szerencsétlen Ika.

— **Értesítés.** A debreczeni izr. hitközség t. tagjai ezennel értesítetnek, hogy úgy a nagytemplomban, mint a kisujtcai segédimházba szóló imaszéki jegyek még vasárnap is d. e. 10—12-ig és d. u. 2—4-ig az új templom mellékhelyiségében bére fognak adni. Debreczen, 1897. szeptember 23. A debreczeni izr. hitközség előjárósága.

— **Kinevezés.** A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke Soltész Endrét a debreczeni ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakorlókra nevezte ki.

— **A jogász segítőegyesület alakuló közgyűlése.** A jogász segítőegyesület f. hó 23-án d. u. 5 órakor tartotta meg alakuló közgyűlését Balogh Béla korelnök, IV. é. joghallgató vezetése alatt. — A közgyűlésen egyhangulag megválasztották Konrád Ernő IV. é. joghallgatót elnöknek, Kun Béla II. é. joghallgatót főjegyzőnek és Kiss Árpád II. é. joghallgatót aljegyzőnek. Szótöbbséggel pedig a következőket választották az egyes tisztségekre: Balogh János III. é. jh. pénztárnoknak, Koppányi Miklós III. é. jh. ellenőrnek, Kovács Loránd II. é. joghallgatót könyvtárnoknak. — A választmányba beválasztották a IV. é. joghallgatók közül Arvay Bélát és Nikolaevics Pitner Lászlót, a III. é. joghallgatók közül Forrás Gyulát és Korsós Zoltánt, a II. é. joghallgatók közül Sipos Bélát és Madarassy Gyulát, az I. é. joghallgatók közül Ötvös Józsefet és Balogh Sándort. — Miután az elnök határozott beszéddel elfoglalta helyét, a tagok az elnök eljenzésével távoztak az „Angol királyné” öttermébe, hogy résztvegyenek az elnök tiszteletére rendezett banketten.

— **Egy debreczeni honvédtiszt kifüntetés.** A m. kir. 3. gyalogezred tisztikarának egyik derék tagját, a kiváló képzettségű *Szobonya* Dénes századost szép kitüntetés érte, a mennyiben f. év október hó elsejétől a budapesti honvédtisztképző intézetbe, a Ludovi-

ceumba tanáruul rendeltetett be. A bucsuzó tisztelet nemcsak bajtársainak és százada legénységének, mely bálványozásig szerette kapitányát — jó kívánatai, hanem az egész debreczeni intelligens társadalom jó emlékezete kísérik ez állásába.

— **Hajdúvármegye virilistái.** Az igazoló választmány tegnap véglegesen megállapította a vármegye legtöbb adót fizetőinek névsorát. Első helyen szerepel *Semsey* Andor 19247 frt 19 kr adóval, huszan vannak fölveve 1000 frtot meghaladó adóval. A 120 virilista utolsója 352 frt 02 krral szerepel. A teljes névsort lapunk holnapi száma fogja hozni.

— **Uj tanácsjegyző.** Az igazságügyminiszter *Lengyel* Kálmánt a debreczeni kir. törvényszéktől tanácsjegyzőül rendelte be a debreczeni kir. ítélő táblához.

— **Presbiteri közgyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében szept. hó 26-ik napján d. e. 10 órakor presbiteri gyűlés lesz, melynek legfontosabb tárgyai: a nagytemplom belső tereinek újból közevesése; *főjegyző lemondása*; az új énekvezér meghívása.

— **Az egyházkerületi közgyűlés összehívása.** Az őszi egyházkerületi közgyűlésre, mely — mint már említettük — október hó 26-án és következő napján fog megtartani Debreczenben, Kiss Áron ev. ref. püspök most bocsátotta szét a meghívókat az egyházmegyék espereseihez, a gondnokokhoz, a tanácsbírákhoz s az egyházmegyék és iskolák képviselőihez. A közgyűlést megelőzőleg október hó 24. és 25-én az esperesi kar tárgyalni fog a rendkívüli államsegély fel- és kiosztása, valamint a közalapi segélykérvények és a tőkesegélyügyek felett. 25-én délután 4 órakor segélyegyleti választmányi gyűlés, a közgyűlés első napjának délutánján pedig segélyegyleti közgyűlés fog tartani. A kerületi közgyűlés tárgyai közül már most kiemeli a püspök a következőket:

1. Az egyházkerületi főjegyzőre beérkezett szavazatok felbontásával megbízott küldöttség jelentése.
2. A különböző segélykérvények feletti határozás.
3. A tanügyi bizottsági gyűlés beérkezett jkve alapján határozás.
4. A tőkesegélyezés ügyében beadott munkálát elbírálása.
5. Tanító hiány kimutatás.
6. A múlt gyűlésben elrendelt főiskolai vagyoni kimutatás ügye.
7. Tanítóképzési ének- és zenetanár választás.
8. Az egyházkerületi költségelőirinyzatot készítő bizottság jelentése.
9. Konventi képviselő választása a következő 3 évre.
10. Az egyházkerületi bíróság időszakos tanácsának megalkotása az 1898. évre.

— **Szelhámos „örmester”.** A különben nyugodt Vámospéresnek nagy szenzációja van, a mi átragadt Debreczenre is. *Gelberger* Sándor, vámospéresi mézár-ormester, ma reggel megjelent a b.-ujvárosi főszolgabírói hivatalban és a következő esetet adta elő. E hó 21-én kedden a Szatmár felől jövő vonatból Vámospéresen egy cs. és kir. közös hadseregbeli örmester szállott ki. Mintegy 23 évesnek látszott. Fekete hajtokát, köpenyeket és oldalfegyvert viselt. Egyesen az előjárósághoz ment, a hol bemutatta és láttatott a menettervét. Aztán felkereste panaszost. Előadta, hogy ő a cs. és kir. 60-ik gyalogezred küldöncze, mely ezred az időszerint *gyalog vonul* Besztercebányáról Debreczenbe, a hol a 39. gyalog

ezredet fogja állomásán felváltani. A gyalogoló ezred másnap fog Város-Péresre érkezni, a hol *három napig fog pihenni*. Daezára e képtelen állításoknak a mézár-ormester kapva-kapott az ajánlaton, hogy ő szállítsa az ezred számára szükségelt 269 kiló jóminőségű marhahúst. Megis alkudtak 42 kiban kilónként. Az örmester erre követelt *56 frt 57 kr. biztosítékot*, a mit a mézár-ormester nyugta ellenében át is adott neki. A nyugtán „*Balog örmester*” aláírás látható. Így létrejövén az ügylet, az örmester visszatért az előjárósághoz és *előfogatot rendelt*, a mit az előjáróság rögtön meg is adott. Azon aztán az örmester és a mézár-ormester tegnap bejöttek Debreczenbe és elkezdtek dőzsölni. Egyik kávéházból, korezmából a másikba mentek, vigan költekezve mindenütt, míg úgy hajnal tájban a mézár-ormester csak azt vette észre, hogy *az örmester eltűnt melőle*. Visszasietett abba az udvarba, a hol az előfogatot hagyták és ott várakozott reggelig — de hiába. Az előfogaton azonban megtalálta az örmester ur katonaköpenyegét, a melynek bélése a 29-es számmal van ellátva. A főszolgabíróság azonnal megindította a nyomozást ebben a különös ügyben.

— **Vidéki városok Baedeckerjei.** Mind-egyeddig keveset tudtak az idegenek Magyarországnak vidéki városairól és azoknak látnivalóiról. Azok, a kiknek dolguk akadt valamelyik vidéki városban, mint a vakok kénytelenek voltak uton-utfélen információkat beszerezni. A külföldiek pláne azt sem tudják, hogy vannak Magyarországon fejlődő nagy vidéki városok. Ezen a bajon akar segíteni *Fehér* Dezső, a „Nagyvárad” szerkesztője, ki tervét a kereskedelemügyi miniszterrel is közölte. A miniszter tudvalevőleg köszönetet mondott a szép tervért és hathatós támogatását ígerte meg. — *Fehér* Dezső legelsőnek Nagyváradot ismerteti vállalatában. E füzeteket *olesó áron* a vasuti állomásokon fogják árulni s hogy ezek a vidéki városok ismertetését, fejlesztését mennyiben fogják előmozdítani, felesleges bővebben indokolnunk. A nagyvárad városi tanács is belátta ennek fontosságát és azt az előnyt, mely a városra hármozhatik s egyhangulag 100 frt segélyt szavazott meg a vállalkozónak. Ezzel szemben a város a szükségletének megfelelő példányokat fél áron kapja meg. — Nagyvárad után Arad, Szeged, Pozsony, Debreczen, Kolozsvár, Győr, Pécs és Temesvár lesz ismertette a magyar Baedeckerben és remélhető, hogy a nagyvárad tanács szép példáját követni fogják a többi városok tanácsai is.

— **Gazdátlan agarak.** A mezőrendőrségnél két szép 4—5 hónapos barna szőrű agarat, egy himet és egy nőtényt, őriznek. Egy vasuti őr hozta őket be, mint gazdátlanokat, miután már egy héttig tartotta őket.

— **Elcsipték a sertéstolvajt.** Az a jó madár, aki tegnapelőtt éjjel a sertésbizalából elemelte a Jóna János három sertését, már a hűvösön ül. *Ignát* János mezőrendőr több ízben tapasztalt ügyességével tegnap kinyomozta a három sertést Kiss Ferencz tulajdonában, aki azokat *Faragó* István fancesikái 22. számú lakostól vásárolta. A sertésekre járlatot is váltottak. *Faragó* beismerte a lopást. Letartóztatták és a nála talált 36 frt 02 kr készpénzt elkobozták.

— **Debreczeni termény és áruaktár rész.** társ. ujraktárnokává a budapesti közraktárak alkalmazottját Csengeri I. választott meg.

— **Az ország czimere.** A minisztertanács már régebben pontosan megállapította heraldikai és történeti vizsgálatok alapján Magyarország és a magyar korona országai egyesített czimerének hű és pontos leírását és rajzát. Most ezeket a belügyminiszter megküldötte Simonffy Imre polgármesternek is egy körrendelet kíséretében azért, hogy a város legközelebbi közgyűlésén bemutassa; jövőre pedig minden czimer használat engedélyezésénél irányadóul tekintessenek. Mert kívánatos, hogy az országnak a sok százados gyakorlat által szentesített czimere végre hű és igaz alakjában menjen át a köztudatba.

— **Tűzoltók jubileuma.** Több évben megemlékeztünk a debreczeni önkéntes tűzoltó testület ünnepéről, amelyet vasárnap, szept. 26-án tartanak meg. Az egyesület 20 éves fennállását ünneplik, a mikor is jó részt a diszgyakorlat tölti be a programot. Délután három órakor, a laktanya udvarán éppen ezzel a diszgyakorlattal veszi kezdetét a jubileumi ünnepély. Hivatalosak az ünnepélyre a hatóságok, testületek vezérférfiai s a hajdumegyei tűzoltó szövetség tagjai. Mivel azonban a testület parancsnoksága, éppen azért, mert bizonyítékát kívánja szolgáltatni annak, hogy a hivatásos és önkéntes tűzoltók kiképzésével mennyire haladtak s milyen ügyes erőkből álló testület örködik Debreczen közönségének vagyion biztonsága felett, nem zárja ki az ünnepélyről a nagy közönséget sem. Minden érdeklődőt szívesen látnak s a laktanya udvarán részükre elkülönített helyről nézhetik végig a jubileumi ünnepély programjának legfontosabb számát, a diszgyakorlatot. Este nyolcz órakor tűzoltó muri lesz, amelyen azonban csak külön meghívottak vehetnek részt.

— **Nőegyleti gyűlés.** A debreczeni jótehető nőegyesület 1897. szept. hó 26-án d. u. 3 órakor az árvaház üléstermében választmányi gyűlést tart, melynek tárgyai a következők: 1. Tanítónő választás, 2. Évnyegyedés segélyezés, 3. Folyó ügyek. A választmány legközelebbi határozata szerint a megszavazott segélyösszegek a gyűlésben azonnal átadatnak a gondozóknak, vagy megbizottaiknak. Az eljáró senkinek sem hordja ki többé. Az elnökség kéri a tagokat, hogy személyesen jelenjenek meg.

— **A kamara a huskérésről és a kartellekről.** Debreczen város törvényhatósága az idegen helyről behozott husnak elárúsítása tárgyában szabályrendeletet alkotott, melyet a belügyminiszterhez jóváhagyás végett terjesztett fel. Ezt a szabályrendeletet leküldte a miniszter a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához, vélemény adás végett. A kamarának tegnap egész délután tárgyalta ezt egy vegyesbizottság Mayer Emil nöklelel alatt ezt a kérdést, a mely bizottságban a kamarai tagokon kívül, mint meghívottak jelen voltak: Csáky János a közbizottság igazgatója, Szentessy János mézárós és Kovács János a hentes iparosok részéről. Miután Günvald József segédtitkár felolvasta a miniszteri leirat kapcsán az egész szabályrendeletet, dr. Király Ferencz országgyűlési képviselő, kamarai titkár behatóan ismertette a szabályrendelet fontosságát és városunk jelenlegi viszonyai közepett annak szükségességét, mire a bizottság hosszas vita és a meghívott szakértők véleményének meghallgatása után egyhangulag kimondotta, hogy a szabályrendeletnek életbelépését a fogyasztó közönség érdekében szükségesnek tartja, minél fogva azt úgy általánosságban, mint részleteiben változatlanul elfogadja s annak jóváhagyását a miniszterhez intézendő felterjesztésben véleményezi. Ezután bizottság a kereskedelmiügyi miniszternek a kamarához intézett

másik leirata, tárgyalta melyben annak előrebocsátása mellett, hogy a *kartellek* melyeket gyakran a gyárosok és iparosok önvédelmi szempontból létesítenek, sokszor a fogyasztó közönség hátrányai is szolgálhatnak, amely körülmény, hogy a közönség érdeke e tekintetben is megóvassék. a kormány éberségét teszi szükségessé: azt kéri ennél fogva a miniszter, hogy a kamara edd g minő hatását tapasztalta a kartelleknek? Szükségnek látja-e a kartellek ügyében törvényhozási intézkedés megtételét? Ha igen, egy szervezendő szaktanácsnak bejelentendő-e a kartellek létesítése? A kérdések felett igen érdekes és tanulságos vita indult meg, mely vitában az elnökök kívül részt vettek. Dr. Király Ferencz, Bauer Ignác, Szántó Győző, Serly Ede, Szent-Királyi Tivadar, B. chert Manó s még többen, azonban bár már előrehaladt az idő, a kamara, az eltérő vélemények közepette megállapodásra nem juthatott, mire az elnök azon kijelentéssel, hogy a fontos kérdés elintézése tárgyában újabb ülést hív egybe, a gyűlést berekesztette.

— **Ellenőrzési szemlék.** A m. kir. 3. honvéd kiegészítő parancsnoksággal egyetértőleg megállapított terv szerint a honvéd ellenőrzési szemle városunkban folyó évi október hó 1, 2, és 3-ik napján reggeli 8 órakor a Péterfia-utcai honvéd laktanyában fog megtartatni. Hogy az ellenőrzési szemle által mindenki foglalatosságában a legrövidebb időig gátoltassék, — a megjelenésre a következő sorrend állapittatik meg, ugymint: Az 1897. évi október hó 1-én az 1886-ik és 1887. évben közvetlen a honvédséghez sorozottak és az 1885. és 1886. évbeliek, kik a közös hadseregből oda áthelyeztettek. Az 1897. évi október hó 2-án az 1888, 1889, 1890, 1891, 1893, 1895. és 1896-ik évben sorozottak, végre az 1897. évi október hó 3-án az idegen illetőségű honvédek és póttartalékosok, kik városunkban és a tanyákon tartózkodnak. Megjegyeztetik, hogy a szemle köteles huszárok és más lovas csapatbeliek, valamint a póttartalékosok az illető sorozási és évfolyambeli gyalog honvédekkel együtt jelennek meg szemlére. Az ellenőrzési szemlén megjelenni nem kötelezettek azok, kik az 1897-ik évben tényleges szolgálatban állottak, — továbbá a folyó évben katonai kiképzetésben vagy fegyvergyakorlatokban részt vettek. Az utószemle a fent kijelölt helyen folyó évi november hó 21. és 22. napján reggeli 8 órakor a m. kir. 3. honvéd gyalog ezred Péterfia-utcai laktanyában lesz.

A cs. és kir. 39. gyalogezred tartalékosai részére pedig az ellenőrzési szemle 1897. évi október hó 12. és 13-án, az idegen ezredbeli debreczeni illetőségű katonákra október hó 14-én és az idegen illetőségű, de városunkban tartózkodó bármely fegyvernemhez tartozó katonákra nézve október hó 15-én és 16-án, a pótszemle végre 1897. évi október hó 29. és 30-án reggel 8 órakor a „Pavillon“ laktanyának észak-nyugati részén fekvő 11-ik számú épületében fog megtartatni. — A szemle sorrendje a következő: Az 1897. évi október hó 12-én: az 1887. 1888. és 1889., 13-án az 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. és 1896. évben a cs. és kir. 39. gyalogezredbe sorozott tartalékos és póttartalékos katonák. Az 1897. évi október hó 14-én az 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895. és 1896-ik évben más csapathoz sorozott u. m.: huszár, szekeres, tüzér, utász stb. és: Az 1897. évi Október hó 15. és 16. Debreczenben tartózkodó idegen illetőségű bármely fegyvernemhez tartozó, cs. és kir. szabadságos és tartalékos katonák. Végre az 1897. évi október hó 29. és 30-án tartandó pótszemlén minden, a főszemlén elmaradtak tartoznak a fentebb kitűzött helyen és órában idejekorán és pontosan

megjelenni és pedig úgy, hogy 29-én a 39-ik gyalog ezred, és 30-án az idegen illetőségű és idegen ezredbeliek jelennek meg szemlére. Az ellenőrzési szemlén megjelenni nem kötelezettek azok, kik az 1897-ik évben tényleges szolgálatban állottak, — továbbá a folyó évben katonai kiképzetésben vagy fegyvergyakorlatokban részt vettek. Azok a kik utószemlén fognak megjelenni, s főszemléről elmaradásukat nem tudják igazolni, és azok a pótszemléről is elegendő ok nélkül elmaradnak, katonai fegyelmi büntetés alá fognak vonatni. Debreczen, 1897. szeptember hó 15-én. A városi tanács katonai-és illetőségi-ügyosztálya.

— **Meglötte a fiát.** Egy mostoha apa szörnyű büntettéről ad hirt hajdu-böszörményi levele önk. Nagy Imre, ottani susztermester sehogysem birt megbarátkozni a mostoha fiával, a 26 éves Baluk Lajossal. Apa és fiu között feszült viszony állott fenn, amely később nagyon elmérgesedett és végzetes lépésre ragadta a mostoha apát. Tegnapelőtt előtt egész éjjel mulatott s csak reggel felé került haza. Erősen mámoros állapotban szóvitába elegyedett a fiával s egyszerre előrántotta a régebben rejtgetett revolverét s fia hátába lött. A fia a lövés után mostoha apjának rontott, földhöz vágta s aztán, mert gyorsan erőtlenedni kezdett, a közelben lakó orvoshoz vándorolt. Az orvos bekötözte sebeit, de a fiu ott annyira elgyengült, hogy nem birt haza menni. A súlyosan sértült fiuhoz Dr. Losonczy Álmost vitték ki.

— **Felszabadult özvegy.** Ha lehetséges, hogy valaki boldog legyen, amikor gyászba borul, akkor bizony nagyon boldog lehet K. A. nevezetű asszonyka, aki már tizenhét év óta epekedik az özvegyi állapot után. Mert úgy volt, hogy amíg nem volt özvegy, az időben sem volt boldogabb az állapota, mint egy szomorú özvegyasszonynak. A férje t. i. tizenhét évvel ezelőtt elünt. A halála hírét is költötték, de nem tudták bebizonyítani. Az asszonyka pedig szeretett volna boldog életet élni. Végre utólrta a várt szerencse. Eszékről az a hír érkezett hiteles hivatalos formában, hogy a férje ott meghalt. Az asszony igaz szívvel gyászolja az urát, de nemsokára — férjhez megy.

Az aacheni szenzáció vége.

— Szept. 24,

Most egyszerre komikus vége szakadt a főherceg-féle mesének. Maga az illető hölgyecske, *Husmann* Mari irt levelet bátyjainak, melyben kéri őket, hogy *hagyjanak föl a hercegi mesével.* A levél az Aachener Politisches Volksblattban közzé is lett téve és egyszerre véget vetett a Ferencz Ferdinánd főherceg nevével üzött komédiának. A levél a következő:

A *Politisches Tageblatt* szerkesztőségének
Aachen.

Csodálkozással olvastam egy német lapban, hogy engem és férjemet nagyon fontos személyekké tettek meg. Ki szelöltette ezeket a *nevetséges állításokat és meséket* a lapokban, mi okból és mennyit hitt el maga is ezekből, nem is kérdezem. Kijelentem azonban, hogy *férjem sem herceg, sem házasságseleldő.* Fájdalom, csak közönséges halandó, de azért kedves, nagyon kedves legény, a kit sokan megirigyelnek tőlem. Megtanultuk egymást becsülni és szeretni. Szabad akaratomból, tehát teljesen önként és

örömmel mentem vele külföldre, hogy ott, ahol ő gyakran tartózkodott, házasságra lépünk. S mert nem szeretem a zajos és özél nélkül való ünnepeket és tekintettel voltam esekéiy vagyonomra is, ezért tartottuk meg egész esendben az esküvőt. **Rokonaimnak férjem nevét sohasem mondtam meg, hogy haszon nélkül való kérdezősködéseiket elkerüljem.** Ennek dacára sem mulasztották el, hogy vele minden haszon nélkül foglalozzanak. Kérem, hogy ezt a nyilatkozatomat, mely azt hiszem, hogy a **leghitelesebb lesz,** lapjában, vagy ha tetszik, külön kiadásban is nyilvánosságra hozza.

Tisztelettel

u. i.

Hussmann Mária.

Hogy megnyugtassam azt a sok izgatott kedélyt, még azt is megengedem magamnak, hogy kinyilatkoztassam, hogy nagyon jól érzem magamat, de nem mulasztatom el, hogy újból is esodálkozásomnak ne adjak kifejezést a szokatlan, a meg nem érdemelt és nem várt érdeklődés felett, melyet a világ irántam tanúsított. Ez a gyengéd figyelem és szeretetteljes részvét valóban megható és hízegő. Ohajtom és kérem, hogy ezt a nyilatkozatomat szószerint nyomtatva lássam.

Az asszonyszépség ellensége.

Egy híres angol művész, akinek szépségét csaknem annyira bámulják, mint játéka zsenialis voltát, nemrégiben az asszonyszépségről s annak fentartásáról és pusztulásáról mondotta el véleményét.

A művész a legkomolyabban óv mindenkit a szagosüveg használatától, mert a legveszedelmesebb ellensége a szép női arcnak. Ezt azonban a művész nem a saját bájos arcán, hanem barátnőin és kollégáin tapasztalta, akiknek külsejét évek óta tanulmányozza.

Mindazoknál a hölgyismerőseinel, kik állandóan szagos üveget hordanak maguknál, idővel az arcizmok különös eltorzulását, a száj és orr körül érdes redőket és a szaglási szerv épen nem kívánatos megpirulását tapasztalta. Egyik legjobb barátnőjénél vette észre az éles megfigyelő e változásokat s valósággal megijedt, mikor az alig 25 éves szép asszony széje szélén rohamos gyorsasággal apró ránczokat látott képződni.

A finom orr körül is kellemetlen mélyedések támadtak. Egyszer aztán véletlenül rájött e változások okaira. A kandalló mellett ültek bizalmasan eszevege; az élénk diskurzus alatt azonban egy perczig sem szünt meg barátnője legapróbb mozdulatait is figyelni: Hirtelen észreveszi, hogy amint az egy elegáns kis flacont, bár csak egy pillanatra, bájos orrocskájához emel, vonásai eltorzulnak s a száj és orr körüli redők még feltűnőbbekké lesznek.

A művész egy hirtelen mozdulattal kiragadta barátnője kezéből a szagos üveget s a kandallóba dobta. A megdöbbsent hölgynek arca elé pedig, mely még mindig idegesen rángatózott, egy tükröt tartott s egyuttal elmondta különös tette indokait.

A művész később még más esetekben is meggyőződött a szagos üvegek az asszonyi szépségre való gyászos hatásáról.

Vegyes.

(A német császár és Bánffy Dezső.)

A német császár Budapesten való időzése alkalmával nemcsak a mi királyunk részesítette folyton kitüntető figyelemben Bánffy Dezső báró miniszterelnököt, hanem a német császár is megragadott minden alkalmat annak demonstrálására, hogy elismeréssel van a magyar minisz-

terelnök érdemei iránt. Így az udvari ebéd közben a német császár többször ráköszöntött német szokás szerint Bánffy báró miniszterelnökre. Ugyaníly köszöntésből jutott Szógyény-Marich László nagykövetnek is. Más kitüntetést is kapott a mi miniszterelnökünk a német császártól. Ugyanis tegnap este az udvari ebéd és az operai diszeladás közt gróf Eulenburg nagykövet fölkereste a miniszterelnökségi palotában Bánffy Dezső báró miniszterelnököt és a német császár sajátkezü aláírásával ellátott arcképét adta át a Budapesten töltött napok emléke gyanánt.

(Epizód egy vizsgánál.) Cuxhavenben mulatságos jelenet történt a napokban egy népiskolában. Egy fiú a számtanból felelt és ekkor közte és tanítója között a következő párbeszéd folyt le:

— No fiam, — mondá a tanító — most mutasd meg, mit tudsz a törtszámokról. Ha egy beefsteaket tesznek eléd és azt kétfelé vágják, milyen részek lesznek azok?

— Két fél — felelé a fiú.

— Nagyon jó. És ha ezeket is kétfelé vágják?

— Akkor negyedekek lesznek.

— Helyes. És ha ezeket is kétfelé vágják?

— Akkor nyolczadok lesznek.

— És ha ezeket is kétfelé vágják?

— Akkor tizenhatodok lesznek.

— Ugy van. És ha ezeket is kétfelé vágják?

— Akkor harminczadok lesznek.

— Igen helyes. És ha ezeket is . . .

— No ha már ezeket is kétfelé vágják, — szólt közbe a már türelmetlenkedő fiú — akkor vagdalt pecsenye lesz a beefsteakból.

(Egyről-másról.) Tengerbe fult nagyherceg. A cuxhaveni első világító hajó közelében éjjel egy torpedó hajó parancsnoka Frigyes Vilmos mecklenburgi herceg és két matróz a vízbe fultak. A szerencsétlenül járt Frigyes Vilmos herceg öcsese volt III. Frigyes Ferencz mecklenburg-sverini nagyhercegnek. 1871 április 5-én született Sverinben, s tengerész hadnagy volt. — **Ezer forint a cigánygyerekeknek.** Andrassy Dénesné grófné Kraszna Horkáról ezer forintot küldött a rozsnói cigányzenekar tagjainak gyermekei számára. A cigányok nagyon megörültek s köszönetük kifejezéseképpen egész éjjel muzsikáltak a grófné ablakai alatt. — **Véres gyilkosság.** Rémes gyilkosság történt Erzsébetfalván, a hol tegnapelőtt éjjel ismeretlen tettesek megölték Adelsmann vagyonos kereskedőt és feleségét. A gazemberek elvittek a lakásból mindent a mit lehetett, aztán felgyújtották a lakást, hogy elhárítsák magukról a gyilkosság gyanúját, mert azt hitték, hogy a szerencsétlen áldozatok holtteste el fognak égni. A tüzoltók azonban idejekorán észrevették a füstöt és megtalálták vérükben a szegény embereket. — **A szegedi panama.** Szegeden a törvényszék megtette az ítéletet Huszka Lajos volt városi alszámvéző, Engel Adolf és Bába Sándor bűnjében. Huszka összejátszott Engellel és Bábával, akik a város részére nyomtatványokat szállítottak s mindig nagyobb tételeket fizettek ki a szállítónak mint amennyi azoknak járt. A törvényszék Huszkat három évi fegyházra, Engelt és Bábat hat-hat havi börtönre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész és vádlottak föllebeztek. Szeged város képviselője azonban megnyugodott az ítéletben, mert a városnak Huszka és bűntársai által okozott 12.000 forintos kár megtérült. — **A spiritizmus névváltoztatása.** Unger Ferencz, számos bécsi spiritizista kör vezetője, egy helyi lapot arról értesített,

miszerint a számos eset következtében, hogy a spiritizmus hívei kompromitáltaknak tünnek föl, fölhívás fog intézteni a spiritizista irány összes tudományos kutatóihoz, mely fölhívásban föl fognak szólítani a „spiritizmus“ terminus technikusának végeleges elhagyására. Hogy mily új megjelölést fognak választani, ezt Unger nem mondja, de úgy látszik, hogy jövőben a spiritizisták az „okkultizmus“ általános gyűneve alá fognak rejtőzni. — **A pápa hatyudala.** A leMBERGI Gazeta Narodowa római levelezője szerint a pápa most egy új encziklikán dolgozik. Az encziklika ezime: A szent szakramentum. A pápa állítólag így nyilatkozott erről a művéről: Ez lesz az én hatyudalom. — **A leggazdagabb eladó leány** New-Yorkban ezidőszerint Goelet May kisasszony, Goelet Ogden 19 éves leánya. Saját vagyona körülbelül ötven millió korona és ehhez járul még az apai juss. — **Agyonlőtte a hadnagyát.** Szamosujváron az ottani 9-ik huszárezred egyik hadnagyát egy Sajner nevű százsz huszár bosszúból agyonlőtte.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „Közgazdaságibank részv. társaság“ közlése. 1897. szept. hó 24-én.

Allamadósság:

Magyar aranyjáradék 4%.	—	121.50	122.—
„ vasuti beruházásiköt. 4 1/2%.		121.50	122.50
„ koronajáradék 4%.	—	99.25	99.75
„ regále vált. köt. 4 1/2%.	—	100.75	101.50
Osztrák aranyjáradék 4%.	—	124.50	125.—
Egységes államkötvény 4 1/2%.		101.75	102.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.		141.25	142.25

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	390.50	391.—
Osztrák hitelbank részvény	—	359.20	359.40
Magyaripar-és keresk. bank. r.		102.25	102.75

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.		123.50	124.50
„ 3%-os		102.50	103.50
Osztrák földhítel sorsjegy 3 1/2%-os		119.—	120.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy		10.—	10.50
Osztrák		20.—	20.50
Olasz		12.—	12.50
Bazilika sorsjegy		6.80	7.20
Jó-szív		3.90	4.20

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.70
20 márkás arany	—	—	11.72	11.76
20 frankos arany	—	—	9.53	9.56
1 Sovereigns	—	—	11.98	12.02

Budapesti gabona-tőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1897. szept. 23.

Buzát ma gyöngén kínáltak, a kereslet korlátolt volt. Elkelt csöndes irányzat mellett néhány 1000 mm. változatlan áron.

Egyébb gabonaneműekben gyöngé volt a forgalom, rozs kereslet hiány miatt 5-10 krral lanyhább lett, zab változatlan, árpában üzlet nincs.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat jó forgalom mellett lanyha volt, az árak engedtek.

Hivatalos felmondások: nem történtek.

Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órakor:

Buza szept.—októberre	1897	11.96	—11.93
„ márcz.—ápr.	1897	11.75	—11.76
Rozs márcz.—ápr.-ra	1897	8.63	— 8.70
„ szept.—októberre	1897	8.41	— 8.43
Tengeri máj.—jun.-ra	1898	5.30	— 5.32
„ szept.—okt.-ra	1897	4.57	— 4.59
„ októberre	1897	4.53	— 4.59
Zab szept.—okt.-ra	1897	5.81	— 5.83
Repce aug.—szept.	1897	12.30	—1 2.85

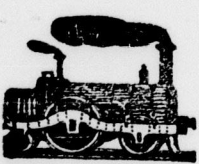
Zárlat d. u. 4 órákor:

Buza	ősze	1897	11.97—11.98
"	máj.-juniusra	1897	11.75—11.76
Rozs	ősze	1897	8.44—8.44
"	tavasza	1897	8.72—8.73
Zab	"	1897	5.83—5.84
Tengeri máj.—jun.	"	1898	5.32—5.33
"	október	1897	4.56—4.57
"	"	1897	4.58—4.59
Repce	"	1897	12.85

Berkocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napidíj:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig		
	5	8
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig		
	3	2
II. Óraszáma.		
Fél órára	40	30
¼ órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órában túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül.	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetőknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtszesség a templomban történik.		
▲ temetőbe ki és vissza	2	1.40
▲ háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1.20	80
▲ színházba menet	60	40
▲ színházból jövet	80	60
▲ bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
▲ éjjel menet vagy jövet kézi táskával	80	60
▲ kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 kr. díj jár.		
▲ korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukor-gyár, légszesz-gyár, kertészeti egyesület és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
▲ nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső barom- és lövésártérre oda és vissza egy órai várakozással	1.20	90
Minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

▲ díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítanak.

Vasúti menetrend.

Hrványos 1897. május hó 1-től — Egységes vasúti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	Vonat	Érkezik	
P.-Ladány* - - 12.— déli	Vegyevonat	1.28 délután	
P.-Ladány - - 3.48 délután	Tv. sz. sz.	6.24 délután	
P.-Ladány - - 8.15 este	Személyvonat	9.45 este	
Budapest - - 8.53 reggel	Gyorsvonat	1.50 délután	
Budapest - - 12.36 délután	Személyvonat	8.10 este	
Budapest - - 10.37 este	Személyvonat	6.45 reggel	
Debreczen—M.-Sziget			
Királyháza - - 5.30 reggel	Gyorsvonat	1.— délután	
M.-Sziget - - 3.08 reggel	Személyvonat	9.50 délelőtt	
M.-Sziget - - 4.07 délután	Személyvonat	11.— este	
M.-Sziget - - 6.59 délután	Gyorsvonat	11.40 este	
M.-Sziget - - 7.58 este	Tv. sz. sz.	8.08 reggel	
Debreczen—Szerencs			
Szerencs - - 8.25 reggel	Személyvonat	11.26 délelőtt	
Szerencs - - 4.02 délután	Személyvonat	7.07 délután	
Szerencs - - 8.10 este	Személyvonat	11.— este	
Debreczen—Füzes-Abony			
Füzes-Abony - 4.42 reggel	Vegyevonat	16.24 délelőtt	
Füzes-Abony** - 4.12 délután	Vegyevonat	7.56 délután	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértess			
N.-Léta—Vértess - 8.35 reggel	Vegyevonat	10.46 délelőtt	
N.-Léta—Vértess - 4.17 délután	Vegyevonat	6.20 délután	
Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök			
B.-Szt-Mihály - 5.28 reggel	Vegyevonat	8.55 reggel	
B.-Szt-Mihály - 3.57 délután	Vegyevonat	6.58 délután	

* Minden kedder — Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul onnan	
P.-Ladány - - 7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel	
P.-Ladány - - 5.16 reggel	Személyvonat	4.08 reggel	
Budapest* - - 8.15 este	Gyorsvonat	9.15 este	
Budapest - - 8.47 délután	Személyvonat	9.40 délelőtt	
Budapest - - 6.54 délután	Gyorsvonat	2.15 délután	
Budapest - - 2.40 éjjeli	Személyvonat	7.05 este	
M.-Sziget—Debreczen			
M.-Sziget** - - 7.00 reggel	Személyvonat	4.— reggel	
M.-Sziget - - 12.16 délután	Személyvonat	6.— reggel	
M.-Sziget - - 6.58 délután	Személyvonat	1.35 délután	
M.-Sziget - - 8.48 este	Gyorsvonat	4.— délután	
M.-Sziget - - 10.23 este	Személyvonat	8.56 délután	
Szerencs—Debreczen			
Szerencs - - 8.07 reggel	Személyvonat	5.— reggel	
Szerencs - - 12.21 délután	Személyvonat	9.07 délelőtt	
Szerencs - - 7.50 este	Személyvonat	6.18 délután	
Nagy-Léta—Vértess—Debreczen			
N.-Léta—Vértess - 7.25 reggel	Vegyevonat	5.25 reggel	
N.-Léta—Vértess - 3.18 délután	Vegyevonat	1.05 délután	
Sárd*** - - 8.33 este	Vegyevonat	9.25 este	
Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen			
B.-Szt-Mihály - 8.17 reggel	Vegyevonat	5.25 reggel	
B.-Szt-Mihály - 6.49 este	Vegyevonat	8.27 délután	
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred - - 8.— reggel	Vegyevonat	4.18 reggel	
Füzes-Abony - 5.32 délután	Vegyevonat	11.35 délelőtt	
F.-Abony**** - 7.47 este	Vegyevonat	5.22 délután	

* Csak P.-Ladányig. ** Csak Szatmárról. *** Ünnepek és vasárnapokon június 1-4-ig szeptember 15-ig üzemelnek. **** Csak Óhat-Kécsig.

Kiadó és laptulajdonos: „Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság. Felelős szerkesztő: Zoltai Lajos.

Dr. Szotyori Nagy Kálmán

orvos, sebésztudor, szülész. Debreczen, Egyháztér 338. szám. Rendel: délelőtt 8—9-ig. délután 2—3-ig. Csütörtökön d. u. szegényeknek ingyen. Telefon szám 231. 883—10—7

Gazdatiszt kerestetik

a szabolcsmegyei mogyorósi gazdaságba; az eddigi alkalmazásról szóló bizonyítványokkal felszerelt ajánlatok lehetőleg személyesen adandók át f. hó 26-ig Debreczenben Kossuth-utca 31. szám Dr. Balkányi Miklós irodájában. 832—5—5

Ujdonságok

az őszi és téli idényre Divatos női ruhaszövetekben, Színes selymekben, Legújabb diszekben, mosó velezekben, Téli nagykendőkben, nagy választékban érkeztek raktárra. Szabó Lajos fiai, Debreczen, Rózsater. 890—0—2

A brassói portland cement-gyár ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert **Portland Cementet** felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasúti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban. Debreczenben kapható: Rickl József Zelmós üzletében, Fő piac „Török császár“ bolt. 839 0—13

KEIL-LAKK (Glasur) legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr. **Viasz-kenőcs** legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padlószámára. 1 köcsög ára 60 kr. **Arany-fénymáz** képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr. **Fehér „Glasur“-fénymáz** Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonani befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr. Mindenkor kaphatók: 847—12—9 **Szent-Királyi Tivadar** cégnél Debreczenben.